

ABREVIERI ȘI ACRONIME	5
CUVÂNT-ÎNAINTE	7
ARGUMENTUM	10
CAPITOLUL I	
CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND APARIȚIA, EVOLUȚIA ȘI ROLUL PARLAMENTULUI ÎN SISTEMUL POLITIC ȘI INSTITUȚIONAL AL STATELOR.....	13
1.1. Parlamentul, principala instituție a democrației în cadrul unui stat	13
1.1.1. Parlamentul, expresie a suveranității naționale a statelor	13
1.1.2. Evoluția parlamentarismului în România	15
1.2. Rolul Parlamentului în sistemul politic și instituțional. Poziția Parlamentului în cadrul sistemului separației puterilor	17
1.2.1. Parlamentul și democrația parlamentară	21
1.2.2. Principalele funcții ale parlamentelor în statele democratice.....	22
1.2.2.1. Importanța funcției legislative a Parlamentului	24
1.3. Parlamentul European și parlamentele naționale.....	27
1.3.1. Parlamentul European – apariție și evoluție	27
1.3.1.1. Parlamentul European, o Adunare din ce în ce mai reprezentativă	29
1.3.2. Parlamentul European și parlamentele naționale – similitudini și diferențieri.....	35
CAPITOLUL II	
UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI IMPLICAȚIILE STATUTULUI DE MEMBRU AL ACESTEIA ASUPRA ORDINII JURIDICE INTERNE A STATELOR	45
2.1. Identitatea națională și integrarea europeană.....	45
2.1.1. Integrarea europeană și mizele ei	45

2.1.1.1. Integrarea ca „reîntregire” a Europei.....	46
2.1.1.2. Complementaritatea dintre „european” și „național”	46
2.1.2. Globalizarea și integrarea	47
2.1.3. Suveranitatea – un concept juridic și politic.....	49
2.1.3.1. Considerații privind influențele suferite de conceptul politico-juridic de suveranitate ca urmare a modificărilor mediului politic internațional contemporan	50
2.1.4. Delimitarea competențelor între Uniune și statele membre.....	56
2.2. Valorificarea subsidiarității în Uniunea Europeană	63
2.2.1. Considerații referitoare la conceptul de subsidiaritate	63
2.2.2. Implicațiile subsidiarității în raporturile dintre Uniunea Europeană și statele membre	66
2.2.3. Principiul subsidiarității – principiu general de organizare instituțională la nivel european	71
2.2.3.1. Competențe concurente și subsidiaritate	74
2.2.4. România și principiul subsidiarității.....	79
2.2.5. Problema „subsidiarității active”. Controverse privind rolul parlamentelor naționale în ordinea europeană înainte de adoptarea Tratatului de reformă.....	81
2.3. Raporturile dintre dreptul european și dreptul intern al statelor membre	87
2.3.1. Ordinea juridică europeană – o nouă ordine juridică.....	87
2.3.1.1. Noțiunea și fundamentul <i>acquis</i> -ului european.....	92
2.3.1.1.1. Diferențierea <i>acquis</i> -ului.....	94
2.3.2. Implicații ale negocierilor de aderare în plan național și european	96
2.3.3. Sistemul juridic al statelor membre și dreptul european	98
2.3.4. Teorii dezvoltate privind raportul drept european – drept național.....	100
2.3.5. Supremația dreptului european în raport cu dreptul intern al statelor membre ale Uniunii Europene	101
2.3.5.1. Supremație versus prioritate?.....	105
2.3.5.2. Cooperarea dintre dreptul european și dreptul național	106
2.3.5.3. Raportul conflictual între cele două sisteme de drept	107
2.4. Aplicarea dreptului european.....	109
2.4.1. Principiul aplicabilității directe a dreptului european.....	110

2.4.1.1. Aplicabilitatea Tratatelor europene	112
2.4.1.2. Aplicabilitatea regulamentelor și deciziilor adresate persoanelor particulare	112
2.4.1.3. Aplicabilitatea directivelor adresate statelor.....	113
2.4.1.4. Aplicabilitatea dreptului emanat din angajamentele externe ale Uniunii.....	114
2.5. Efectul direct al dreptului european.....	115
2.6. Interpretarea conformă.....	120
2.7. Consecințele aplicării directe și ale primatului dreptului european asupra ordinii juridice a României	120

CAPITOLUL III

PROBLEMATICA RAPORTURILOR DINTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI PARLAMENTELE NAȚIONALE ÎN TRANSPUNEREA ȘI APLICAREA DREPTULUI EUROPEAN

123	123
3.1. Implicațiile reformei constituționale europene asupra ordinii juridice europene.....	123
3.1.1. Premisele elaborării Proiectului de Tratat instituind o Constituție pentru Europa.....	123
3.1.2. Convenția pentru Viitorul Europei – prima implicare a parlamentelor naționale într-o acțiune colectivă de revizuire a Tratatelor	124
3.1.2.1. Rolul parlamentelor naționale în noua arhitectură europeană.....	126
3.2. Constituția Europeană – provocări și controverse.....	129
3.2.1. Ar fi fost necesară o Constituție Europeană?.....	134
3.3. Tratatul de reformă de la Lisabona – etapă semnificativă în istoria construcției europene.....	135
3.3.1. Aspecte generale	135
3.3.2. Noua configurație a U.E. în baza prevederilor Tratatului de la Lisabona	137
3.3.3. Extinderea rolului parlamentelor naționale	141
3.3.3.1. Protocolul privind rolul parlamentelor naționale în cadrul Uniunii Europene.....	144
3.3.3.2. Protocolul privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității	148

3.3.4. Rolul parlamentelor naționale în elaborarea dreptului european	152
3.3.5. Aspecte ale aplicării dreptului european de către parlamentele statelor membre ale Uniunii Europene	156
3.4. Relațiile între Parlamentul European și parlamentele naționale	158
3.4.1. Cooperarea interparlamentară.....	162
3.4.1.1. Conferința Președinților Adunărilor parlamentare ale Uniunii Europene.....	164
3.4.1.2. Conferința Organelor Specializate în Afaceri Comunitare (COSAC).....	165
3.4.1.3. Tendințe ale cooperării interparlamentare	168
3.4.2. Rolul membrilor Parlamentului European în parlamentele naționale.....	169
3.5. Rolul parlamentelor naționale în adaptarea prevederilor constituționale și legale ale statelor europene la standardele europene.....	172
3.5.1. Problematika transpunerii dreptului european în dreptul intern al statelor membre ale UE	174
3.5.2. Ameliorarea cadrului european de reglementare – opțiuni și responsabilități ale Uniunii Europene	179

CAPITOLUL IV

SCRUTINY – SISTEMUL DE CONTROL PARLAMENTAR AL AFACERILOR EUROPENE DIN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE	183
4.1. Participarea statelor membre ale Uniunii Europene la procesul de decizie	183
4.1.1. Distribuția competențelor între guvernele și parlamentele naționale.....	183
4.2. <i>Scrutiny</i> – Sistemul național de control parlamentar în procesul de luare a deciziilor la nivelul Uniunii Europene	185
4.2.1. Caracteristici și tendințe.....	185
4.3. Rolul Comisiilor pentru Afaceri Europene din parlamentele statelor membre.....	189
4.3.1. Controlul documentelor transmise de instituțiile U.E.....	192
4.3.2. Selecția documentelor pentru scrutiny.....	193
4.3.3. Luarea deciziei: formularea opiniei parlamentare	195

4.3.4. Comisii parlamentare permanente implicate în procedura de monitorizare („standing committees”).....	195
4.4. Rolul Guvernului în procedura de monitorizare.....	197
4.5. Influența parlamentelor naționale asupra deciziilor luate la nivel național și de U.E.	200
4.5.1. Subiectul controlului	201
4.5.1.1. Asigurarea respectării principiului subsidiarității	201
4.5.2. Cronologia controlului	203
4.5.3. Influența sesizată.....	204
4.6. Tipologia sistemelor de monitorizare parlamentară a afacerilor europene din statele membre ale Uniunii Europene.....	205
4.6.1. Practica la nivelul statelor membre.....	205
4.6.2. Sistemul de verificare bazat pe documente	207
4.6.2.1. Comisiile sectoriale	209
4.6.3. Sistemul procedural sau de mandatare	209
4.6.3.1. Comisiile sectoriale	212
4.6.4. Sisteme mixte și alte sisteme de verificare.....	213
4.6.5. Transparența procesului de verificare	213
4.6.6 Alte forme de verificare.....	214
4.6.7. Experiențele cu procedura de scrutiny	215
4.6.8. Trăsături distinctive ale scrutiny în diferitele țări.....	217
4.7. Procedura de scrutiny în România.....	221
4.7.1. Comisiile pentru Afaceri Europene ale Camerei Deputaților și Senatului din Parlamentul României	222
4.7.1.1. Rolul, atribuțiile și competența Comisiei pentru Afaceri Europene a Camerei Deputaților	224
4.7.1.2. Rolul, atribuțiile și competența Comisiei pentru Afaceri Europene a Senatului	229
4.7.2. Cooperarea între Parlamentul și Guvernul României în domeniul afacerilor europene.....	232
4.7.2.1. Rolul Ministerului Afacerilor Europene.....	232
4.7.2.2. Necesitatea reglementării cadrului de cooperare dintre Parlament și Guvern în afacerile europene.....	234
4.7.2.3. Procedura de lucru între Camerele Parlamentului și Guvern.....	237
4.7.2.3.1. Informarea Parlamentului	237

4.7.2.3.2. Cooperarea dintre Parlament și Guvern în afacerile europene.....	239
4.7.2.4. Rezerva de examinare parlamentară.....	240
4.7.2.5. Controlul respectării principiilor subsidiarității și proporționalității.....	240
4.7.2.6. Analiza proiectelor de acte fără caracter legislativ elaborate de instituțiile Uniunii Europene.....	241
4.7.2.7. Monitorizarea armonizării legislației naționale cu dreptul Uniunii Europene.....	241
CAPITOLUL V	
ROLUL PARLAMENTULUI ROMÂNIEI ÎN REGLEMENTAREA INSTRUMENTELOR JURIDICE DE TRANSPUNERE A LEGISLAȚIEI EUROPENE.....	
5.1. Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra ordinii juridice interne a României.....	242
5.1.1. Importanța reformei constituționale din România. Aspecte privind raporturile dintre dreptul european și dreptul intern român.....	242
5.1.1.1. Interesul național și interesele Uniunii Europene	246
5.2. Profilul României în Uniunea Europeană.....	247
5.2.1. Implicațiile actuale ale calității de stat membru al Uniunii Europene.....	249
5.2.2. Poziția României asupra rolului parlamentelor naționale în Uniunea Europeană.....	253
5.3. Proceduri parlamentare de aplicare a legislației europene în plan intern.....	256
5.4. România și Tratatul de reformă de la Lisabona.....	261
CONCLUZII. PERSPECTIVE	265
BIBLIOGRAFIE.....	279